

TRELLEBORGS KOMMUN

HÅLLBARHETSPROGRAM SJÖSTADEN

SJÖSTADEN - EN DEL AV KUSTSTAD 2025

2022-05-02

VERSION 1.0

FÖRORD

Sjöstaden är en del av Kuststad 2025 som syftar till att "utveckla Trelleborgs potential, utnyttja kommunens strategiska läge och ta ett helhetsgrepp för att staden ska återfå kontakten med havet." Utvecklingen av Sjöstaden är en viktig del av Kuststad 2025. Andra delar är den angränsande nya stadsdelen Västra Sjöstaden, ny infrastrukturlösning med ringväg som avlastar staden samt näringslivssatsning på Business center Trelleborg.

Med den nya stadsdelen kommer gränsen mellan hamn och stad flyttas och nya bostäder, lokaler för verksamheter och attraktiva mötesplatser växa fram. Fem kilometer kajkant kommer bli tillgänglig för boende och besökare och nya grönområden kommer etableras som skapar mervärde för hela Trelleborg. Staden, centralstationen och havet ska knytas samman genom en stadsdel med fokus på hållbarhet, innovation och stadsliv.

Detta hållbarhetsprogram sammanfattar dels det arbete som gjorts hittills och blickar dels framåt för att säkerställa en hållbar utveckling av Sjöstaden.

Sjöstaden ankarpartners Trelleborgs kommun, Skanska och Balder kommer att bilda ett gemensamt exploateringsbolag för delar av området och hållbarhetsprogrammet är en grund för deras gemensamma vision och hållbarhetsmål. En målsättning är att hållbarhetsprogrammet ska certifieras enligt Citylab; ett verktyg som stödjer arbetet med hållbar stadsutveckling, genom hela processen och även in i förvaltningen.

Stort tack till alla som har deltagit och bidragit genom dialoger, utredningar och arbetsmöten.

INNEHÅLL

1. VISION KUSTSTAD 2025

2. SJÖSTADEN

- 2.1 Hamnens historia
- 2.2 Hamnens flytt
- 2.3 Den nya stadsdelen

3. PROCESS

- 3.1 Syfte
- 3.2 Bakgrund
- 3.3 Sjöstaden-Stadskärnan strukturplan
- 3.4 Workshop 1: Förutsättningar, analys och målbild
- 3.5 Workshop 2 och 3: Hållbarhetssolen
- 3.6 Workshop 4: Teman utifrån nyckelfrågor och solen
- 3.7 Analys hållbarhetssolen
- 3.8 EU-taxnomin kopplat till de globala målen

4. FOKUSOMRÅDEN

5. FOKUSOMRÅDE 1 - KLIMATSÄKRAD BLÅGRÖN STADSDEL

- 5.1 Havet, naturen och klimatet
- 5.2 Projekt mål
- 5.3 Strategier

6. FOKUSOMRÅDE 2 - TRYGGT, TRIVSAMT OCH FÖR ALLA

- 6.1 Trygghet och sociala värden
- 6.2 Projekt mål
- 6.3 Strategier

7. FOKUSOMRÅDE 3 - ATTRAKTIV BLANDSTAD 24/7

- 7.1 Livet i sjöstaden-stadskärnan
- 7.2 Projekt mål
- 7.3 Strategier

8. FOKUSOMRÅDE 4 - ARKITEKTUR OCH INNOVATION I FRAMKANT

- 8.1 Sjöstaden-stadskärnans identitet
- 8.2 Projekt mål
- 8.3 Strategier

9. GENOMFÖRANDE

- 9.1 Genomförande
- 9.2 Förankring
- 9.3 Citylab

1. VISION KUSTSTAD 2025

Kuststad 2025 är mycket mer än bara ett stadsutvecklingsprojekt. Det är starten för en identitetsresa.

Trelleborg har en stark och stolt historia som industristad, och som mest hade gummifabriken Trelleborg AB flera tusen anställda i Trelleborg. I takt med att staden vuxit har Trelleborg AB spridit ut sin verksamhet i hela världen – och därmed minskat sitt lokala behov av arbetskraft och fastigheter. 2021 köpte kommunen upp delar av företagets fastighetsbestånd i Trelleborg. Det är det största enskilda fastighetsförvärvet i kommunens historia – och en del av kommunens strategi och långsiktiga målsättning att fortsätta utveckla Trelleborg som levandort och regional kärna.

Den övergripande visionen för Kuststad 2025 är "från hamnstad till attraktiv kuststad".

Trelleborg ska utvecklas som attraktiv stad med fortsatt positiv befolkningsutveckling. Detta genom att planera, bygga och utveckla det gamla hamnområdet till nya attraktiva stadsdelar med bostäder, verksamheter, service och upplevelser. Att tillvarata Trelleborgs läge och göra havet tillgängligt för trelleborgare och besökare. Syftet är också att öka tillgängligheten samt möjliggöra en fortsatt utveckling av Trelleborg som regional kärna i Skåne. Staden och hamnen ska utvecklas sida vid sida.

Projektet startade 2016 när kommunfullmäktige med stor majoritet beslutade att Trelleborg senast 2025 ska ha en ny östlig ringväg. Kuststad 2025 är därför uppdelat i olika delprojekt där delar av projektet är samfinansierat av EU och Tillväxtverket.

Förutom stadsutvecklingen i Sjöstaden-Stadskärnan är den nya infrastrukturlösningen med ringväg

ett delprojekt inom Kuststad 2025. En ny östlig infart till hamnen via den nya ringleden, i samma transportkorridor som befintlig järnväg, behövs för hamnens behov och för att förbättra miljön i staden.

I anslutning till den nya hamninfarten planeras det andra delprojektet; Business Center Trelleborg (BCT). Inom ramen för dagens östra verksamhetsområde, i anslutning till hamn, ny ringväg och befintliga järnvägsspår, planerar kommunen för incheckning, uppställningsplatser och logistikverksamhet. Business Center Trelleborg ska vara en plats där befintliga företag kan växa samtidigt som nya tillkommer. Här finns ett unikt läge för logistik och omlastning av gods mellan väg, järnväg och sjöfart.

Kuststad 2025 delprojekt.

2. SJÖSTADEN

2.1 Hamnens historia

Trelleborgs hamn har gamla anor och är i princip lika gammal som Trelleborgs stad. I mitten av 1800-talet var den första hamnanläggningen klar. De äldsta delarna som finns kvar idag är hamnbassängerna vid Mittelbron. Något som också är avläsbart idag är den gamla kustlinjen, som idag utgörs av Hamngatan/Strandgatan. Längs den sträckan finns det också äldre bebyggelse, som exempelvis Garvaregården och magasinen vid Östersjögatan och Västerbrogränd.

Hamnen fylls successivt ut väster om hamnbassängerna vid Mittelbron och under 1900-talets början etableras tillverkningsindustri, mekaniska verkstäder och kolupplag. Vid 1920-talet skapas Nyhamnen och det etableras ett kallbadhus och nöjesanläggningen Solfjädern. Under mitten av

1900-talet fylls området ut mer och de inre delarna av Nyhamnen etableras och moderna industrier med bilimport och oljehamn uppstår på Västra Piren. Hall- och silobyggnader visar på dessa verksamheter än idag.

Idag består området av ytor för hamnens logistik, uppställningsplatser för lastbil och incheckningsytor. I inre Nyhamnen finns sjöräddning och fiskehamn. Det finns ett allmänt tillgängligt stråk längs kusten ut mot mudderberget.

Hamnen utgör porten mot kontinenten med både färjetrafiken och som en viktig export- och importkanal för Sverige och för Europa.

2.2 Hamnens flytt

Det pågår en flytt av Trelleborgs hamn från dagens västliga läge till ett nytt östligt läge för att tillmötesgå rederiernas krav på längre kajer, djupare hamnbassänger och större manöverutrymme innanför pirarmarna.

Enligt hamnens tidplan kommer det nya östliga hamnområdet att vara färdigt att tas i bruk slutet av 2025. Flytten av hamnen innebär stora miljövinster genom minskade utsläpp genom förbättrad intern logistik och minskat buller i staden. När hamnen flyttar frigörs det gamla hamnområdet och det mest centrala läget vid centralstationen. Området är mer än 50 ha stort och mer än 5 km kajkant frigörs.

Det ytor som frigörs av hamnens flytt är det som kommer att utvecklas till Sjöstaden-Stadskärnan.

Ortofoto 1939

Ortofoto 2019

Trelleborgs hamn flyttar österut.

2.3 Den nya stadsdelen

Med Sjöstaden syftas hela området som ska exploateras framöver, med hela Nyhamnen, de centrumnära lägena och Mittelbron. För att underlätta samverkansprocesser i detta gigantiska stadsplaneringsprojekt finns det tre ankarpartners; Trelleborgs kommun, Skanska och Balder. Dessa ankarpartners kommer att bilda ett gemensamt exploateringsbolag för en tredjedel av stadsdelen. Hållbarhetsprogrammet gäller dock för hela stadsdelen.

Satellitvy över hamnområdet med Sjöstadens avgränsning.

Kallbadhus, Solfjädersn och Nyhamnen.

3. PROCESS

3.1 Syfte

Syftet med hållbarhetsprogrammet är att stödja arbetet med att skapa en hållbar stadsdel utifrån ekonomiska, sociala och ekologiska/klimatmässiga aspekter. Hållbarhetsprogrammet tar vara på det arbete som gjorts hittills genom att samla och utveckla de gemensamma mål och visioner kring hållbarhet som har kommit upp under bland annat workshops, arbetsmöten och i hållbarhetsbedömningen av strukturplanen. Det gemensamma bolaget mellan Sjöstaden ankarpartners och möjligheten att Citylab-certifiera hållbarhetsprogrammet skapar goda förutsättningar för projektmålen att uppfyllas och följas upp framöver. Vid en eventuell Citylab-certifiering av hållbarhetsprogrammet behöver programmet troligtvis justeras. Även processen med genomförandefrågorna och den ekonomiska hållbarheten behöver utvecklas i en senare version av hållbarhetsprogrammet.

3.2 Bakgrund

Underlag till hållbarhetsprogrammet är den tidigare framtagna strukturplanen, en serie workshops samt den resulterande hållbarhetsbedömningen.

Inom arbetet med utvecklingen av den ny stadsdelen har Sjöstaden ankarpartners Trelleborgs kommun, Skanska och Balder deltagit i en serie om fyra

workshops anordnade av Sweco. Vid workshop ett diskuterades projektets förutsättningar och en gemensam målbild för helhet och kvalitet togs fram.

Workshop två och tre utgick från Swecos Hållbarhetssol™ som används för att göra hållbarhetsbedömningar. Deltagarna fick analysera Sjöstaden-Stadskärnan och den tillhörande strukturplanen utifrån FN:s 17 globala mål. Efter workshop tre tog Swecos experter fram en rapport för hållbarhetsbedömningen och presenterade denna under workshop fyra. Då diskuterade arbetsgruppen även det fortsatta arbetet med Sjöstaden-Stadskärnan.

3.3 Sjöstaden-Stadskärnan strukturplan

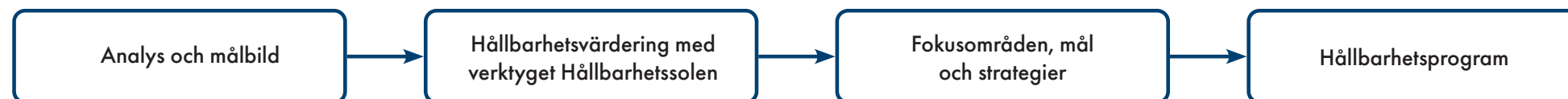
Strukturplanen för Sjöstaden-Stadskärnan är framtagen med utgångspunkt från parallella uppdrag där två team valdes ut; EGA/Ramböll samt Sydväst/Rundquist. En sammanställd utvärdering togs fram samt ett kollage i form av en illustrationsplan och utifrån bärande kvalitéer har de båda planförslagen sammanfogats. Det sammanfogade förslaget är grunden till strukturplanen.

I strukturplanen presenteras målbilden för Sjöstaden-Stadskärnan utifrån sex strategier; stråk & trafik, grönstruktur & rekreation, blåstruktur & marina

aktiviteter, bebyggelse - stadsliv, bebyggelse - skala & karaktär samt befintliga värden & karaktärer.

Sammanfattningsvis visar strukturplanen en grundläggande struktur med blandad stadsbebyggelse där gång-, cykel- och kollektivtrafik utgör grunden för rörelsen i området. Tillsammans med grönstruktur och målpunkter ska den nya stadsdelen bidra med allmänna platser för hela Trelleborg. Exempelvis föreslås en stor stadsdelspark och havsnära aktiviteter som kajpromenad och vattensport. I det stations- och centrumnära läget skapas goda förutsättningar för en hållbar stadsutveckling med en funktionsblandad bebyggelse. Detta är bra lägen för kommersiella verksamheter men också för arbetsplatser/kontor i bästa pendlingsläge. I en funktionsblandad bebyggelse behövs också bostäder, de kompletterar verksamheternas och arbetsplatsernas dygnsrytm. Detta ger förutsättningar för en levande stadsmiljö över dygnet. Vidare visar strukturplanen på hamnens befintliga värden och karaktär samt vilka tekniska utredningar som har gjorts och kommer att utföras framöver.

Strukturplanen har legat till grund för workshopserien.

Process workshopserie

Illustrationsplan från strukturplanen.

3.4 Workshop 1: Förutsättningar, analys och målbild

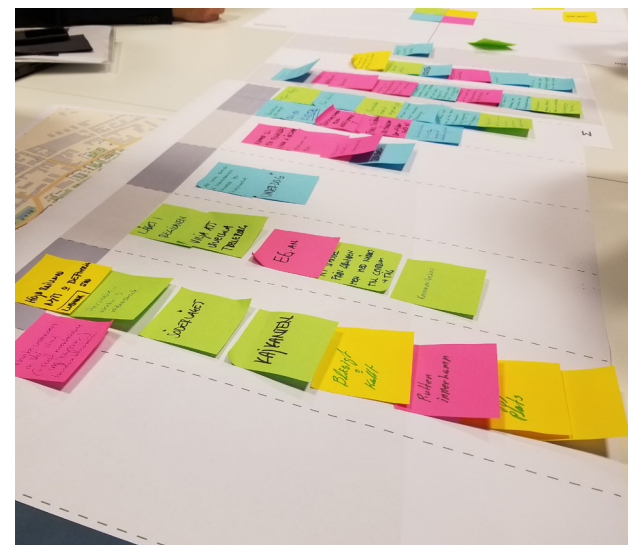
Serien om fyra workshops anordnades av Sweco och deltog gjorde representanter från Trelleborgs kommun, Skanska och Balder.

Under den första workshopen fick arbetsgrupperna göra en SWOT-analys av Sjöstaden-Stadskärnan. Då diskuterade grupperna den nya stadsdelens styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Varje grupp presenterade sedan vad de hade diskuterat inför den stora gruppen. SWOT-analysen visade både på den stora potentialen för Sjöstaden-Stadskärnan att ligga i framkant kring hållbarhet och innovation, men också på riskerna med ett projekt som kommer att planeras och byggas under lång tid framöver.

Efter SWOT-analysen fick arbetsgrupperna klustra det som kommit upp i övning ett under identifierade teman. Dessa teman gavs sedan rubriker som sedan formulerades om till nyckelfrågor för projektet. Utifrån detta fick arbetsgrupperna göra om nyckelfrågorna till mål som de presenterade för den stora gruppen. Efter en gemensam diskussion fick alla deltagare rösta på de mål de tyckte var viktigast att ta med sig framåt i projektet.

Mål från workshop 1:

- Trelleborg ska vara en njutbar och attraktiv kommun för boende, besökare och näringslivet.
- Sjöstaden ska vara en stadsdel där grönska och biologisk mångfald bidrar till den positiva upplevelsen.
- Skapa robusta affärsmässiga förutsättningar över tid. Bland annat genom att stärka varumärket.
- Skapa en myllrande miljö för näringsliv, boende och besökande.
- Ta tillvara på havets möjligheter.
- Skapa trygg och tilltalande klimathantering med mervärden.
- Det ska finnas olika upplåtelseformer som attraherar olika grupper och skapar trygghet.
- Naturens nyttor ska bidra till att framtidssäkra stadsdelen.

3.5 Workshop 2 och 3: Hållbarhetssolen

Workshop två och tre fokuserade på hållbarhet och utgick från Swecos HållbarhetssolTM, ett verktyg för att göra hållbarhetsbedömningar utifrån FN:s 17 globala mål och de underliggande 169 delmålen. Sweco bedömde att 16 övergripande hållbarhetsmål och 65 delmål är relevanta och dessa utgjorde grunden för hållbarhetsbedömningen. Målområde 2 Ingen hunger ingick inte i bedömningen. Det visas i hållbarhetssolen genom att fältet för mål 2 är grått.

Under två dagar fick deltagare från Trelleborgs kommun, Skanska och Balder självskatta strukturplanen för Sjöstaden-Stadskärnan utifrån de av Sweco utvalda globala målen och tillhörande delmål. Helhetsbedömningen gjordes sedan av Swecos experter och baseras på det som uttryckligen står i strukturplanen, men inkluderar även de många goda idéer kring varje delmål som kom upp i arbetsgrupperna. Rapporten ligger till grund för föreliggande hållbarhetsprogram och kommande gestaltungsprinciper.

3.6 Workshop 4: Fokusområden utifrån nyckelfrågor och solen

Sweco presenterade rapporten för hållbarhetsbedömningen under workshop fyra och gick igenom dess struktur samt ett antal av de globala målen. Deltagarna fick möjlighet att ställa frågor och bidra med kommentarer, reaktioner och idéer kring det framtida hållbarhetsarbetet. Exempelvis efterfrågades en kompletterande HållbarhetssolTM som visar på möjligheterna med projektet, vilket nu är inkluderat i hållbarhetsprogrammet.

Workshopserien sammanfattades sedan och Sweco presenterade resultatet av processen hittills där ett antal fokusområden identifierats inför det fortsatta arbetet med hållbarhetsprogram och gestaltungsprinciper.

3.7 Analys Hållbarhetssolen™

Strukturplanen för Sjöstaden-Stadskärnan är framtagen i ett tidigt skede och berör, påverkar eller styr i nuläget inte alla FN:s globala mål som är relevanta i uppförandet av stadsdelen. Resultatet blev därför en låg bedömning för många av målen och korta strålar i Hållbarhetssolen™. Men under workshopserien och i det efterföljande arbetet med rapporten för hållbarhetsbedömningen identifierades Sjöstadens potential och möjligheter för det fortsatta hållbarhetsarbetet. Därför har ytterligare en Hållbarhetssol™ tagits fram som är baserad på de goda idéer och möjligheter som kom upp i arbetsgrupperna under workshop 2-3.

I denna 'möjligheternas sol' kan man på de längsta strålarna avläsa vilka av FN:s globala mål som Sjöstaden har störst potential att bidra till:

- Då Sjöstaden byggs på redan konstgjord hårdlagd mark finns det stora möjligheter att bidra till bättre biologisk mångfald och att säkra staden mot klimatförändringar. Inom detta berörs framförallt mål 13: Bekämpa klimatförändringarna samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

- En indirekt påverkan sker också genom att de stora grönområden som behövs för ökad biologisk mångfald även skapar goda förutsättningar för att bidra till mål 3: God hälsa och välbefinnande.
- Att stadsdelen ligger nära havet och förstärker stadens koppling till vattnet kan genom rätt insatser bidra till mål 14: Hav och marina resurser.
- Med visionen om att Sjöstaden ska bli en blandad stadsdel med bostäder, kontor, handel och universitetscampus finns det också stora möjligheter att bidra till mål 4: God utbildning för alla, mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt mål 10: Minskad ojämlikhet.

Se bilaga "Rapport Hållbarhetsbedömning Strukturplan Sjöstaden Trelleborg 2021-12-13."

Hållbarhetssolen från hållbarhetsbedömningen.

Möjligheternas hållbarhetssol enligt workshop 2-3.

3.8 EU-taxonomin kopplat till de globala målen

EU:s taxonomi syftar till att hjälpa investerare att identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar genom ett gemensamt klassificeringssystem för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Taxonomin är ett viktigt verktyg för att nå EU:s klimatmål och målsättningarna inom EU:s gröna tillväxtstrategi, den gröna given.

Taxonomiförordningen börjar gälla 1 januari 2022 vilket innebär att större företag och finansiella aktörer ska redovisa hur stor andel av sin verksamhet berörs av Taxonomiförordningen. Detta ska göras i årsredovisningarna för 2022

I förlängningen innebär detta bland annat att de som kan visa att man är i linje med taxonomin, på ett transparent och trovärdigt sätt, har bättre förutsättningar att attrahera hållbar finansiering med bättre villkor, tex hållbarhetslänkade lån.

Taxonomiförordningen har formulerat sex miljömål:

- *Begränsning av klimatförändringarna*
- *Klimatanpassning*
- *Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser*
- *Omställning till cirkulär ekonomi*
- *Förhindra och kontrollera föroreningar*
- *Skydd och återuppbyggnad av biologisk mångfald samt ekosystem.*

Vidare finns även mål som fångar upp social hållbarhet, minimikrav för hållbarhet.

En genomlysning av EU taxonomin med globala målen för sektorerna Energi och Bygg och fastighet visar att taxonomins mål överensstämmer nästan helt med FN:s globala mål 12 Hållbar konsumtion och produktion. Ca hälften av målen kopplar till mål 11 Hållbara städer och samhällen, mål 13 Bekämpa klimatförändringar, mål 14 Hav och resurser och mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald. Taxonomin beaktas i olika skeden för olika sektorer och först ut är för Sjästadens blir troligtvis de strategiska val för som görs inom energi sektorn.

En positiv utveckling för dessa mål, betyder således att projektet också har goda förutsättningar att vara i linje med EU taxonomin och därmed en bra grund för att attrahera hållbar finansiering. Genom verktyget Hållbarhetssolen, möjliggörs en transparent och systematisk dokumentation för hur projektet svarar an på dels Globala målen och dels EU taxonomin.

Om man kopplar Sjästadens mål med FN:s globala mål och synkar det med EU taxonomin kan man skapa förutsättningar för att i framtiden vara en attraktiv hållbar investering. Genom en workshop med Sjästadens ankarpartners har vi satt ett antal gemensamma mål. Med hjälp av verktyget Hållbarhetssolen för globala målen, har vi analyserat effekten av de mål som var satta i strukturplanen. Utifrån de som kom fram har vi gjort en målvision, där vi vässat målen för att maximera en positiv effekt av projektet utifrån Globala målen som ramverk.

Genom att särskilt titta på mål 11, 12, 13, 14 och 15, kan man säkra att projektutvecklingen inte bara bidrar till globala målen/agenda 2030, utan även ha goda förutsättningar att vara i linje även med EU-taxonomin, och därmed kunna attrahera det gröna hållbara kapitalet.

Globala målen för hållbar utveckling.

4. FOKUSOMRÅDEN

Hållbarhetsprogrammet ämnar att, på ett konkret sätt, ta vara på de möjligheter som identifierats för Sjöstaden att bli en hållbar stadsdel. Utifrån målen som kom upp i arbetsgruppen under workshoptillfällena samt målbilden i strukturplanen har fyra fokusområden identifierats.

Målen och målbilden har även bidragit till de 12 projektmål som grupperas under de fyra fokusområdena. På så sätt ramas projektmålen in och deras sammanhang förtydligas. För att konkretisera ytterligare hur man i fortsättningen ska arbeta mot projektmålen presenteras ett antal strategier kring varje projektmål. Strategierna är utformade för att ta vara på Sjöstadens möjligheter och har en direkt koppling till FN:s globala mål. Detta arbetssätt säkerställer att både möjligheter och globala hållbarhetsmål fortsätter att inkluderas och utvecklas i det fortsatta arbetet.

Genom att lägga fram fokusområden, projektmål och strategier tillsammans med FN:s globala mål förtydligas hur projektets hållbarhetspotential kan införlivas. Om det fortsatta arbetet utgår från strategierna och aktivt arbetar i riktning mot projektmålen kan en hållbar utveckling av Sjöstaden säkerställas.

Mål från workshopserien:

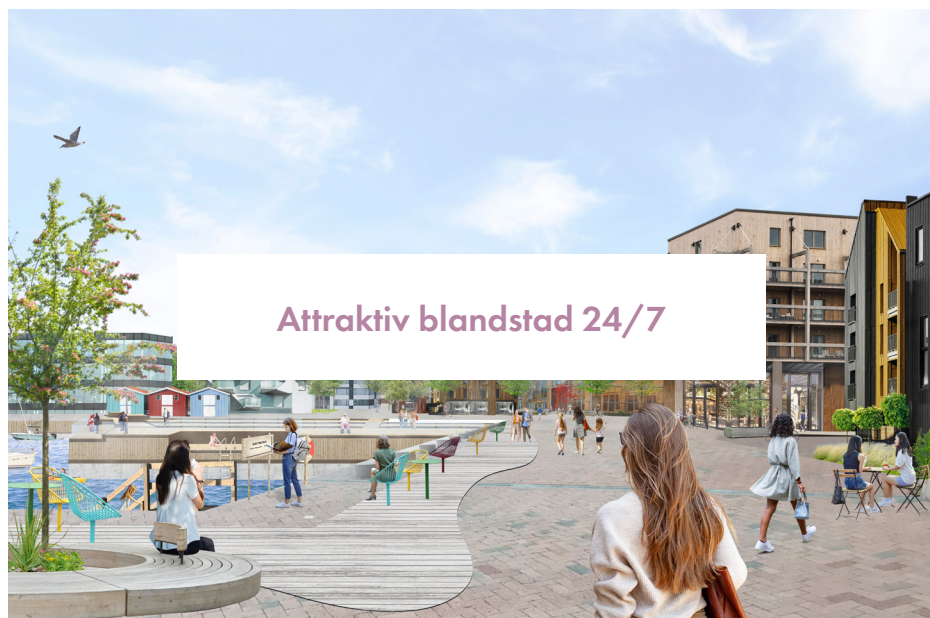
- *Trelleborg ska vara en njutbar och attraktiv kommun för boende, besökare och näringslivet.*
- *Sjöstaden ska vara en stadsdel där grönska och biologisk mångfald bidrar till den positiva upplevelsen.*
- *Skapa robusta affärsmässiga förutsättningar över tid. Bland annat genom att stärka varumärket.*
- *Skapa en myllrande miljö för näringsliv, boende och besökande.*
- *Ta tillvara på havets möjligheter.*
- *Skapa trygg och tilltalande klimathantering med mervärden.*
- *Det ska finnas olika upplåtelseformer som attraherar olika grupper och skapar trygghet.*
- *Naturens nyttor ska bidra till att framtidssäkra stadsdelen.*

Strukturplanens målbild:

”Sjöstaden-Stadskärnan är till för ALLA, såväl trelleborgare som besökare. Det är en BLANDSTAD med folk i rörelse över hela dygnet i Sveriges sydligaste stad – för alla trelleborgare att njuta av havet och horisonten. En attraktiv stadsdel, där man trivs och känner sig trygg. En destination för besökare och turister, med unika och attraktiva målpunkter. Stadsdelen ska vara präglad av omsorgsfull arkitektur och gestaltning och ligga i framkant vad gäller hållbarhet, klimatanpassning, ekologiska och tekniska lösningar.

Målet är att tillvarata det havsnära läget och integrera havet i staden, liksom att tillvarata det goda kollektiv-trafknära läget. Målet är att utveckla och stärka Trelleborg som regional kärna. Trelleborg kan ta en roll i en region med bostadsbrist och utvecklas till en god bostadsort med attraktiva bostäder och arbetsplatser i bästa havsnära och kollektivtrafknära läge. Trelleborg kan erbjuda den lilla stadens kvalitéer med bra skolor och service men också god tillgänglighet till storstadens utbud och diversifierade arbetsmarknad.”

Sjöstadens fyra fokusområden

5. Fokusområde 1 - Klimatsäkrad blågrön stadsdel

5.1 Havet, naturen och klimatet

Klimatförändringarna är vår tids största hot och när en ny stadsdel byggs blir det centralt att hantera, förebygga och bidra till att bekämpa dessa. Det viktigaste är att klimatsäkra Sjöstaden och att stadsdelen inte bidrar till en negativ klimatpåverkan.

Sjöstaden byggs på konstgjord hård mark som tidigare har hanterat tung båttrafik och dess logistik. När detta ska omvandlas till blandad stadsbebyggelse kommer klimatet att hanteras på olika sätt. Marknivån kommer att höjas för att säkra kustskyddet för hela Trelleborg och skyfall ska hanteras både från befintlig stad och från Sjöstaden i ett stråk längs med nuvarande Hamnallén.

Strategierna för att hantera och förebygga klimatförändringar bidrar även med goda kvalitéer för stadsliv och människors hälsa. Sjöstadens kustskydd integrerar havet i staden och öppnar för Trelleborgarna att kunna vistas närmare vattnet. Grönskan, träden och den stora stadsdelsparken i Sjöstaden sänker temperaturen i området, ökar den biologiska mångfalden och hanterar framtidens ökande vindstyrkor samtidigt som inbjudande platser för vistelse och evenemang skapas.

För att säkerställa allmänna grönytor samt träd och annan grönska planteras de i tidigt skede och kan på så sätt etablera stadsdelen medan bostads- och kontorskvarter byggs.

5.2 Projekt mål

1.1

Sjöstaden ska vara framtidssäkrad genom en robust och tilltalande klimathantering där naturen skapar mervärden.

1.2

Sjöstaden tar tillvara på havets möjligheter, det havsnära läget och integrerar havet i staden.

1.3

Sjöstaden ska vara en stadsdel där grönska och biologisk mångfald bidrar till den positiva upplevelsen.

5.3 Strategier

Projektmål	Strategier	Globala mål
1.1 Sjöstaden ska vara framtidssäkrad genom en trygg och tilltalande klimatanpassning där naturen skapar mervärden.	1. För att skapa resiliens ska parker och grönytor hantera dagvatten och skyfall. <i>Exempelvis genom gröna lösningar som planteringar, träd och regnbäddar.</i>	<div> 1.5 - Bygg motståndskraft mot ekonomiska, sociala och miljökatastrofer. </div> <div> 11.5 - Mildra de negativa effekterna av naturkatastrofer. </div> <div> 11.6 - Minska städernas miljöpåverkan. </div> <div> 15.3 - Stoppa ökenspridning och återställ förstörd mark. </div> <div> 15.1 - Bevara, restaurera och säkerställ hållbart nyttjande av ekosystem på land och i sötvatten. </div>
	2. Sjöstaden ska hantera effekterna av klimatförändringarna så som värmeböljor och extrema vindar. <i>Exempelvis genom att undvika raka gator och värmeöar samt skapa skugga från grönska.</i>	<div> 1.5 - Bygg motståndskraft mot ekonomiska, sociala och miljökatastrofer. </div> <div> 11.5 - Mildra de negativa effekterna av naturkatastrofer. </div> <div> 13.1 - Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer. </div>
	3. Den nya blågröna strukturen utformas utifrån dess nytta för stadsdelens klimatanpassning. <i>Exempelvis rena luft och hav.</i>	<div> 11.5 - Mildra de negativa effekterna av naturkatastrofer. </div> <div> 13.3 - Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar. </div>
	4. Sjöstaden blir ett klimatskydd för Trelleborg stad, primärt mot stigande havsnivåer.	<div> 1.5 - Bygg motståndskraft mot ekonomiska, sociala och miljökatastrofer. </div> <div> 11.5 - Mildra de negativa effekterna av naturkatastrofer. </div> <div> 13.1 - Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer. </div>
	5. Den blågröna strukturen ska bjuda in till rekreation. <i>Exempelvis genom öppen multifunktionell dagvattenhantering och möjligheter till grön pedagogik.</i>	<div> 3.4 - Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa. </div> <div> 11.7 - Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla. </div>

Projektmål	Strategier	Globala mål
1.2 Sjöstaden tar tillvara på havets möjligheter, det havsnära läget och integrerar havet i staden.	1. Hamnbassängen ska bli renare för att ge möjlighet till bad och rekreation.	 11.4 - Skydda världens kultur- och naturarv. 14.2 - Skydda och återställ ekosystem.
	2. För att attrahera både boende och besökare etableras aktiviteter längs särskilda stråk och platser vid kajerna.	 3.4 - Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa. 8.9 - Främja gynnsam och hållbar turism.

Projektmål	Strategier	Globala mål
1.3 Sjöstaden ska vara en stadsdel där grönska och biologisk mångfald bidrar till den positiva upplevelsen.	1. De stora parkområdena planeras för olika målgrupper och planteras i tidigt skede.	 5.1 - Utrota diskriminering av kvinnor och flickor. 11.7 - Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla. 16.1 - Minska våldet i världen.
	2. Sjöstaden får en generös blågrön struktur med kvalitativa blågröna ytor och en hög grönytefaktor på såväl privat som allmän plats. <i>Exempelvis kan närkontakt med vattnet förstärkas genom bryggor och gradänger längs kajen.</i>	 15.5 - Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer. 11.7 - Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla.
	3. För att bidra till biologisk mångfald och resilienta ekosystem ska inhemska arter prioriteras och inga invasiva arter etableras.	 15.5 - Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer. 15.8 - Förhindra invasiva främmande arter i land- och vattenkosystem.
	4. Gatorna i Sjöstaden ska ha en artrikedom av inhemska träd för att bidra till stadslivet, biologisk mångfald och klimatanpassning.	 9.1 - Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer. 11.2 - Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla.
		 3.4 - Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa. 11.3 - Inkluderande och hållbar urbanisering.
		 3.4 - Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa. 3.9 - Minska antalet sjukdoms- och dödsfall till följd av skadliga kemikalier och föroreningar.
		 13.1 - Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer.

6. Fokusområde 2 - Tryggt, trivsamt och för alla

6.1 Trygghet och sociala värden

Sjöstaden ska vara en attraktiv stadsdel för alla att bo, arbeta och vistas i. Alla ska känna sig trygga och välkomna, boende ska känna sig hemma och besökare ska lockas hit för ett myllrande stadsliv. Med det havs- och kollektivtrafikhärläget finns det stor potential att säkerställa en inkluderande och tillgänglig stadsdel.

Allas tillgång till bostad är en förutsättning för att uppnå visionen om att Sjöstaden ska vara för alla. Det säkerställs genom att bygga bostäder för olika plånböcker, med olika upplåtelseformer och för en mångfald av boendeformer. Bostäder och lokaler ska vara flexibla och kunna förändras över tid.

Bostäderna ska också möjliggöra ett flexibelt arbetsliv där människor jobbar mer hemma eller på delade kontor i närheten av hemmet. Delningsekonomi - där man delar, byter och lånar saker och tjänster - förespråkas. Mobilitetshuset är exempel på platser för detta, men det uppmuntras även inom bostadskvarter och på arbetsplatser.

Alla människor ska känna sig trygga i Sjöstaden. För boende innebär det att känna sig hemma medan för besökare att känna sig välkommen att ta platser i anspråk. Bostäderna ska utformas så att de boende lär känna sina grannar, vilket kan uppnås genom gemensamma ytor som bjuder in till långvarig vistelse så väl ute som inne.

De offentliga mötesplatserna ska ha tydliga karaktärer och funktioner som passar olika målgrupper som inspirerar både boende och besökare att vistas utomhus. Likaså ska det finnas miljöer som passar den som vill vara ensam.

Barnperspektivet och tillgänglighet för alla med nedsatt fysisk och psykisk samt intellektuell funktionsförmåga ska säkerställas i hela Sjöstaden. Det ska vara tryggt att flytta in i Sjöstaden och en förutsättning för detta är att kollektivtrafiken är på plats dag ett.

6.2 Projekt mål

2.1

Sjöstaden är en inbjudande stadsdel där ALLA trivs och känner sig trygga, såväl trelleborgare som besökare.

2.2

Det ska finnas attraktiva bostäder i havsnära och kollektivtrafikhärläget med olika upplåtelseformer som attraherar olika grupper till Sjöstaden.

2.3

Det ska finnas attraktiva lokaler och flexibla arbetsplatser i kollektivtrafikhärläget som attraherar olika grupper till Sjöstaden.

6.3 Strategier

Projektmål	Strategier	Globala mål
2.1 Sjöstaden är en attraktiv stadsdel där ALLA trivs och känner sig trygga, såväl trelleborgare som besökare.	<p>1. I Sjöstaden kommer det finnas såväl programmerade som oprogrammerade mötesplatser med olika funktioner som inspirerar till att vara ute.</p> <p><i>Etableras i tidigt skede.</i> <i>Exempel på programmerat: lekplatser, utegym, hundrastgård och promenadstråk.</i> <i>Exempel på oprogrammerat: torg, plana grönytor och kajer.</i></p>	<div> <p>3.3 - Bekämpa smittsamma sjukdomar.</p> </div> <div> <p>6.2 - Säkra tillgången till sanitet, hygien och toaletter för alla.</p> </div> <div> <p>3.4 - Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.</p> </div>
	<p>2. Sjöstaden ska erbjuda aktiviteter, evenemang och platser som är öppna för alla.</p> <p><i>Exempelvis gratis aktiviteter och aktiviteter som etableras i tidigt skede.</i></p>	<div> <p>1.2 - Minska fattigdomen med minst 50%.</p> </div> <div> <p>6.2 - Säkra tillgången till sanitet, hygien och toaletter för alla.</p> </div> <div> <p>11.3 - Inkluderande och hållbar urbanisering.</p> </div> <div> <p>16.1 - Minska våldet i världen.</p> </div>
	<p>3. Alla allmänna platser och stråk utformas med hänsyn till tillgänglighet för barn, äldre och människor med nedsatt fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga.</p> <p><i>Både vid tidiga insatser och vid färdigställandet. Exempelvis genom offentliga toaletter samt utformning av gröna ytor och gångstråk.</i></p>	<div> <p>5.1 - Utrota diskriminering av kvinnor och flickor.</p> </div> <div> <p>6.2 - Säkra tillgången till sanitet, hygien och toaletter för alla.</p> </div> <div> <p>11.3 - Inkluderande och hållbar urbanisering.</p> </div> <div> <p>11.7 - Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla.</p> </div>
	<p>4. Mobilitetshuset ska samla många funktioner och placeras så att de främjar trygghet och ett hållbart resande.</p>	<div> <p>10.2 - Främja social, ekonomisk och politisk inkludering.</p> </div> <div> <p>1.4 - Lika rätt till egendom, grundläggande tjänster, teknologi och ekonomiska resurser.</p> </div> <div> <p>11.6 - Minska stadens miljöpåverkan.</p> </div> <div> <p>12.1 - Implementera det tioåriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster.</p> </div> <div> <p>12.5 - Minska mängden avfall markant.</p> </div> <div> <p>12.8 - Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar.</p> </div>

Projektmål	Strategier	Globala mål
2.2 Det ska finnas attraktiva bostäder i havsnära och kollektivtrafiknära läge med olika upplåtelseformer som attraherar olika grupper i Sjöstaden.	1. Sjöstaden får blandade lägenhetsstorlekar och flexibla planlösningar som kan ändras efter behov och situation. <i>Exempelvis anpassning till hemarbete.</i>	<div> 3.3 - Bekämpa smittsamma sjukdomar. </div> <div> 11.1 - Säkra bostäder till överkomlig kostnad. </div>
	2. För att främja grannsamverkan i bostadskvarter ska det finnas en tydlig gräns mellan privat och offentligt som skapar tillhörighet.	<div> 3.5 - Förebygg och behandla drogmisbruk. </div> <div> 11.1 - Säkra bostäder till överkomlig kostnad. </div> <div> 11.7 - Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla. </div>
	3. Sjöstaden välkomnar alla människor genom olika upplåtelseformer, olika former av delningsboenden och möjligheter för flyttkedjor. <i>Exempelvis kollektivhus för olika åldrar, studentboende, LSS, äldreboende samt alternativ för ägande. Kan regleras i markanvisningar.</i>	<div> 1.4 - Lika rätt till egendom, grundläggande tjänster, teknologi och ekonomiska resurser. </div> <div> 10.2 - Främja social, ekonomisk och politisk inkludering. </div> <div> 11.1 - Säkra bostäder till överkomlig kostnad. </div>
	4. Gång-, cykel- och kollektivtrafiken kommer finnas på plats när de första flyttar in och ska upplevas trygg redan från första dagen. <i>Exempelvis genom samarbete och tillfälliga lösningar med till exempel Skånetrafiken.</i>	<div> 11.2 - Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla. </div>

Projektmål	Strategier	Globala mål
2.3 Det ska finnas attraktiva flexibla arbetsplatser i kollektivtrafiknära läge som attraherar olika grupper i Sjöstaden.	1. Sjöstaden ska bidra till en inkluderande och varierad arbetsmarknad genom att möjliggöra för verksamheter i olika skalor.	<div> 8.3 - Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet. </div> <div> 9.3 - Underlätta tillgången till finansiella tjänster och marknader. </div>
	2. I Sjöstaden blir arbetsplatserna flexibla. Delningsekonomi samt co-working finns och prioriteras.	<div> 3.3 - Bekämpa smittsamma sjukdomar. </div> <div> 1.4 - Lika rätt till egendom, grundläggande tjänster, teknologi och ekonomiska resurser. </div> <div> 8.3 - Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet. </div>
	3. Befintliga verksamheter som yrkesfisket, sjöräddningen och lots omlokaliseras inom Sjöstaden.	<div> 11.4 - Skydda världens kultur- och naturarv. </div>

7. Fokusområde 3 - Attraktiv blandstad 24/7

7.1 Livet i Sjöstaden

Sjöstaden ska omvandlas från industrier till en attraktiv blandstad som stärker Trelleborg som regional kärna. Närheten till centralstationen och ett fokus på gång- och cykeltrafik ska göra att det alltid är människor i rörelse i Sjöstaden och att stadsdelen erbjuder en närhet till allt vardagen behöver. Öppna aktiva bottenvåningar längs utvalda stråk och platser skapar förutsättningar för varierade och flexibla lokalanvändningar. Det bidrar även med ytterligare rörelse i området och en trygg gatumiljö.

I mobilitetshusen främjas en hållbar livsstil samtidigt som de blir mötesplatser för grannar och kollegor där man samlas kring verkstäder, delningstjänster för transportmedel och återbrukslokaler.

Sjöstaden ska ha god tillgång till samhällsservice som olika typer av vårdservice, stödboenden och tillräckligt med förskolor som alla har god utemiljö. Lokaler ska kunna samnyttjas och vara flexibelt utformade för att möjliggöra olika funktioner.

Attraktiva målpunkter och stora ytor att ta i anspråk för olika evenemang och grupper ska göra Sjöstaden till en destination för besökare och turister. De allmänna ytorna ska vara tillgängliga, uppmuntra till fysisk aktivitet och främja hållbar turism.

7.2 Projekt mål

3.1

Sjöstaden ska vara en funktionsblandad stadsdel med folk i rörelse över hela dygnet.

3.2

Sjöstaden ska vara en njutbar och attraktiv stadsdel med bra service och en myllrande livsmiljö.

3.3

Sjöstaden ska vara en självklar destination med unika och attraktiva målpunkter.

7.3 Strategier

Projektmål	Strategier	Globala mål
3.1 Sjöstaden ska vara en funktionsblandad stadsdel med folk i rörelse över hela dygnet.	1. Sjöstaden får träffpunkter som exempelvis samlings- och föreningslokaler.	<div> 3.4 - Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa. </div> <div> 3.5 - Förebygg och behandla drogmissbruk. </div> <div> 5.2 - Utrota våld mot och utnyttjande av kvinnor och flickor. </div>
	2. Genom att prioritera gång-, cykel och kollektivtrafik ska Sjöstadens gator bidra till mänskliga möten.	<div> 3.9 - Minska antalet sjukdoms- och dödsfall till följd av skadliga kemikalier och föroreningar. </div> <div> 9.1 - Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer. </div> <div> 11.6 - Minska städernas miljöpåverkan. </div>
	3. Bottenvåningarna ska vid strategiskt utpekade stråk och platser aktiveras mot allmän plats för att bidra till rörelse över dygnet och fler ögon mot gatan. <i>Exempelvis genom entréer mot gatan och bostäder med uteplatser mot gatan.</i>	<div> 3.5 - Förebygg och behandla drogmissbruk. </div> <div> 5.2 - Utrota våld mot och utnyttjande av kvinnor och flickor. </div>
	4. För att skapa liv och rörelse aktiveras området i tidigt skede genom befintliga och tillfälliga verksamheter.	<div> 9.3 - Underlätta tillgången till finansiella tjänster och marknader. </div> <div> 11.3 - Inkluderande och hållbar urbanisering. </div>

Projektmål	Strategier	Globala mål	
3.2 Sjöstaden ska vara en njutbar och attraktiv stadsdel med bra service och en myllrande livsmiljö.	1. Sjöstaden ska ha god tillgång till vårdservice som vårdcentral, barnavårdcentral, mödravårdcentral, apotek och tandläkare.	 1.4 - Lika rätt till egendom, grundläggande tjänster, teknologi och ekonomiska resurser.	 5.2 - Utrota våld mot och utnyttjande av kvinnor och flickor.
		 3.8 - Tillgängliggör sjukvård för alla.	 16.2 - Skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld.
	2. I Sjöstaden ska det finnas förskolor och skolor med goda utemiljöer, där antalet förskolor och skolor är tillräckligt i relation till antal boende i stadsdelen.	 5.1 - Utrota diskriminering av kvinnor och flickor.	 16.2 - Skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld.
		 4.2 - Lika tillgång till förskola av god kvalitet.	
	3. Sjöstaden ska möjliggöra för samnyttjande av lokaler. <i>Exempelvis förskola på dagen och förening eller fritidsgård på kvällen.</i>	 11.3 - Inkluderande och hållbar urbanisering.	 8.4 - Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion.
		 11.6 - Minska stadens miljöpåverkan.	
	4. Mobilitetshusen blir, förutom logistikhubar för återvinning och delningstjänster, även mötesplatser i området. <i>Delningstjänster kan exempelvis vara återbrukslokaler och verkstäder.</i>	 11.6 - Minska stadens miljöpåverkan.	 12.1 - Implementera det tioåriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster.
		 8.4 - Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion.	 12.5 - Minska mängden avfall markant.
		 12.8 - Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar.	
	5. Handel, restauranger, kultur och annan service samlas längs utpekade stråk och noder för att attrahera både besökare och boende.	 8.9 - Främja gynnsam och hållbar turism.	 12.1 - Implementera det tioåriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Projektmål	Strategier	Globala mål
3.3 Sjöstaden ska vara en självklar destination med unika och attraktiva målpunkter.	1. I Sjöstaden ska det finnas stora fria ytor att ta i anspråk för olika evenemang och större grupper.	 10.2 - Främja social, ekonomisk och politisk inkludering. 1.4 - Lika rätt till egendom, grundläggande tjänster, teknologi och ekonomiska resurser.
	2. Attraktiva målpunkter som kultur och offentliga byggnader ska finnas för alla.	 10.2 - Främja social, ekonomisk och politisk inkludering. 1.4 - Lika rätt till egendom, grundläggande tjänster, teknologi och ekonomiska resurser.
	3. Uppmuntra till hållbar turism genom fokus på fysisk aktivitet, lokala varor och användning av vattenrummet.	 8.9 - Främja gynnsam och hållbar turism. 3.4 - Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.

8. Fokusområde 4 - Arkitektur och innovation i framkant

8.1 Sjöstadens identitet

Arkitektur och innovation ger Sjöstaden ett mervärde och en tydlig identitet.

En omsorgsfullt gestaltad bebyggelse och utemiljö ska skapa en tydlig stadsdelsidentitet och samhörighet bland grannar samtidigt som det bidrar till Sjöstadens attraktivitet för besökare och näringsliv. Allmänna platser och gator ska gestaltas med trygghet och trivsamhet i åtanke, i form av tydliga hierarkier och goda ljus- och ljudförhållanden. Målpunkter och mötesplatser ska etableras tidigt tillsammans med temporära aktiviteter och på så sätt locka människor till platsen och sätta Sjöstaden på kartan.

För att hantera klimatförändringar och minska miljöpåverkan ska Sjöstaden ligga i framkant gällande klimatanpassningar och hållbara tekniska lösningar. Byggnaderna ska utformas med noga utvalda material och innovativa lösningar som sänker deras klimatpåverkan. Bostäder, arbetsplatser och lokaler ska främja hållbara livsstilar, cirkularitet och återbruk.

Stadsdelen ska ha hållbara innovativa lösningar för energiförsörjning som bygger på gemensamma system och mätbar data.

8.2 Projekt mål

4.1

Stadsdelen ska vara präglad av omsorgsfull arkitektur och gestaltning.

4.2

Sjöstaden ska ligga i framkant vad gäller klimatanpassning och hållbara tekniska lösningar.

4.3

Sjöstaden ska ha en tydlig profil och ett starkt varumärke.

8.3 Strategier

Projektmål	Strategier	Globala mål
4.1 Stadsdelen ska vara präglad av omsorgsfull arkitektur och gestaltning.	1. Bostadskvarteren med dess gemensamma ytor och grönskande gårdar ska ha en omsorgsfull gestaltning och storlek som uppmuntrar till användning.	 3.4 - Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa. 5.2 - Utrota våld mot och utnyttjande av kvinnor och flickor. 11.1 - Säkra bostäder till överkomlig kostnad.
	2. Genom en ändamålsenlig, flexibel och gestaltningsmässigt hög kvalitet ska innovationsdrivna företag lockas till Sjöstaden.	 8.2 - Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och uppgradering.
	3. Mötesplatser gestaltas utifrån platsens förutsättningar och med goda ljus-, dagsljus-, ljud och väderförhållanden.	 11.1 - Säkra bostäder till överkomlig kostnad. 11.7 - Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla. 3.4 - Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.
	4. Sjöstaden får en tydlig gatuhierarki som speglar nyttjarna.	 11.2 - Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla.

Projektmål	Strategier	Globala mål	
4.2 Sjöstaden ska ligga i framkant vad gäller hållbarhet, klimatanpassning, ekologiska och tekniska lösningar.	1. Byggnaderna i Sjöstaden ska vara miljöcertifierade och byggnad i återbrukat material uppmuntras.	 3.9 - Minska antalet sjukdoms- och dödsfall till följd av skadliga kemikalier och föroreningar.	 8.4 - Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion.
		 6.3 - Förbättra vattenkvalitet och avloppsrening samt öka återanvändning.	 12.5 - Minska mängden avfall markant.
	2. Sjöstaden ska ha en strategi för ekosystem i marina miljöer, som exempelvis plantering av ålgräs och musselodlingar.	 14.1 - Minska föroreningarna i haven.	 14.2 - Skydda och återställ ekosystem.
	3. Samtliga exploatörer samt kommunen ska vara innovativa och pröva nya lösningar i Sjöstaden. <i>Exempelvis genom en innovativ och hållbar avfallshantering, testbäddar för innovation för effektiv vattenhantering, nyttja regnvatten och dagvatten lokalt, cirkulära flöden av vatten, ny teknik för grävattenanvändning och installation av vattenmätare i bostäder som uppmuntrar till sparande.</i>	 6.3 - Förbättra vattenkvalitet och avloppsrening samt öka återanvändning.	 11.6 - Minska städernas miljöpåverkan.
		 6.4 - Effektivisera vattenanvändning och säker vattenförsörjning.	 17.6 - Samarbeta och dela kunskap kring vetenskap, teknik och innovation.
		 9.5 - Öka forskningsinsatser och teknisk kapacitet inom industrisektorn.	 12.1 - Implementera det tioåriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster.
	4. Kollektivtrafiken i Sjöstaden ska vara utsläppsfri och boende ska ha tillgång till fossilfria drivmedel. <i>Exempelvis laddmöjligheter.</i>	 11.6 - Minska städernas miljöpåverkan.	
	5. Sjöstaden ska vara självförsörjande på fossilfri el och energianvändningen ska minimeras. <i>Exempelvis genom solceller, vattenkraft, vindkraft, vätgaslagring, samt ett gemensamt smart och effektivt el- och värmesystem som bygger på mätbara data.</i>	 7.1 - Tillgång till modern energi för alla.	 7.3 - Fördubbla ökningen av energieffektivitet.

Projektmål	Strategier	Globala mål
4.3 Sjöstaden ska ha en tydlig profil och ett starkt varumärke.	1. Sjöstaden ska vara en klimatpositiv stadsdel som nyttjar de lokala förutsättningarna med vind och vatten. <i>Sjöstaden kan hjälpa andra delar av staden med elförsörjning.</i>	<div> 7.1 - Tillgång till modern energi för alla. </div> <div> 7.2 - Öka andelen förnybar energi i världen. </div>
	2. Under processens gång utvecklas nya och befintliga samarbeten kring hållbar utveckling och innovation. <i>Exempelvis vätgassamarbeten och samarbete med lokala och regionala lärosäten.</i>	<div> 4.7 - Utbildning för hållbar utveckling och globalt medborgarskap. </div> <div> 13.3 - Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar. </div> <div> 17.7 - Främja hållbar teknologi i utvecklingsländer. </div>
	3. Stadsdelens varumärke etableras tidigt för att locka innovationsdrivna företag med hållbar och cirkulär profil.	<div> 8.3 - Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet. </div> <div> 8.4 - Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion. </div> <div> 12.1 - Implementera det tioåriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster. </div> <div> 12.5 - Minska mängden avfall markant. </div>
	4. Områdets karaktär och arkitektur förstärks genom temporära aktiviteter i befintliga byggnader i tidigt skede samt genom att deras formspråk tas upp i den nya bebyggelsen.	<div> 11.4 - Skydda världens kultur- och naturarv. </div>
	5. Marknadsföring och kommunikation sker på ett inkluderande sätt, i olika kanaler och på olika språk.	<div> 16.10 - Säkerställa allmän tillgång till information och skydda de grundläggande friheterna. </div>

9. GENOMFÖRANDE

9.1 Genomförande

Att hållbarhetsprogrammet tagits fram i ett tidigt skede ökar påverkansmöjligheterna, vilket ger bättre förutsättningar för dess genomförande. På så vis finns det möjlighet att låta det påverka hela Sjöstaden, från dess planering till dess förvaltning. Det är utformat utifrån principen att det ska kunna genomföras både i ett stort perspektiv och på kvartersnivå.

Med hållbarhetsprogrammet som grund fortsätter processen under våren 2022 med att ta fram gestaltungsprinciper för området, något som kommer att ske parallellt med att Trelleborgs kommun tar fram ett planprogram. Planprogrammet går sedan på remiss till allmänheten och ett flertal myndigheter.

Hållbarhetsprogrammets intentioner och mål säkerställs i handlingar såsom planprogram med gestaltungsprinciper, kommande detaljplaner, vid bygglov (se processbild på nästa sida) och i kommande exploateringsavtal mellan kommunen och exploatörerna. Genomförandet för framtida förvaltning behöver utredas och förtydligas under processens gång.

Redan i strukturplanen specificeras det att barnperspektivet ska inkluderas framöver. Medborgarnas inflytande över hur Sjöstaden ska utformas kommer att bli mycket viktigt då stadsdelen kommer bli en central del av Trelleborg. Eftersom området tidigare huserat hamnverksamheter och

i nuläget inte har de nära grannar som ofta kan rådfrågas i planprocessen kommer nya former för medborgardialog att utvecklas för att säkerställa trelleborgarnas inflytande. Med en väl utvecklad metod för detta finns det goda möjligheter att uppfylla flera av delmålen under det globala målet 17 "Genomförande och globalt partnerskap".

9.2 Förankring

Det pågående arbetet med hållbarhet ska säkerställas i alla delar av projektet framöver. Arbetet med att förankra målen för Sjöstaden började redan i workshopserien. Arbetsgruppen som deltog i de fyra träffarna bestod av ett flertal discipliner och med en samstämmig bild av hur den nya stadsdelen ska bli finns det goda möjligheter för att säkerställa att målen uppfylls. Utöver de tidigare workshopträffarna har hållbarhetsprogrammet förankrats ytterligare i samma arbetsgrupp genom en workshop specifik för hållbarhetsprogrammet. Då fick arbetsgruppen möjlighet att komma med synpunkter och idéer som sedan kunde inkorporeras i programmet.

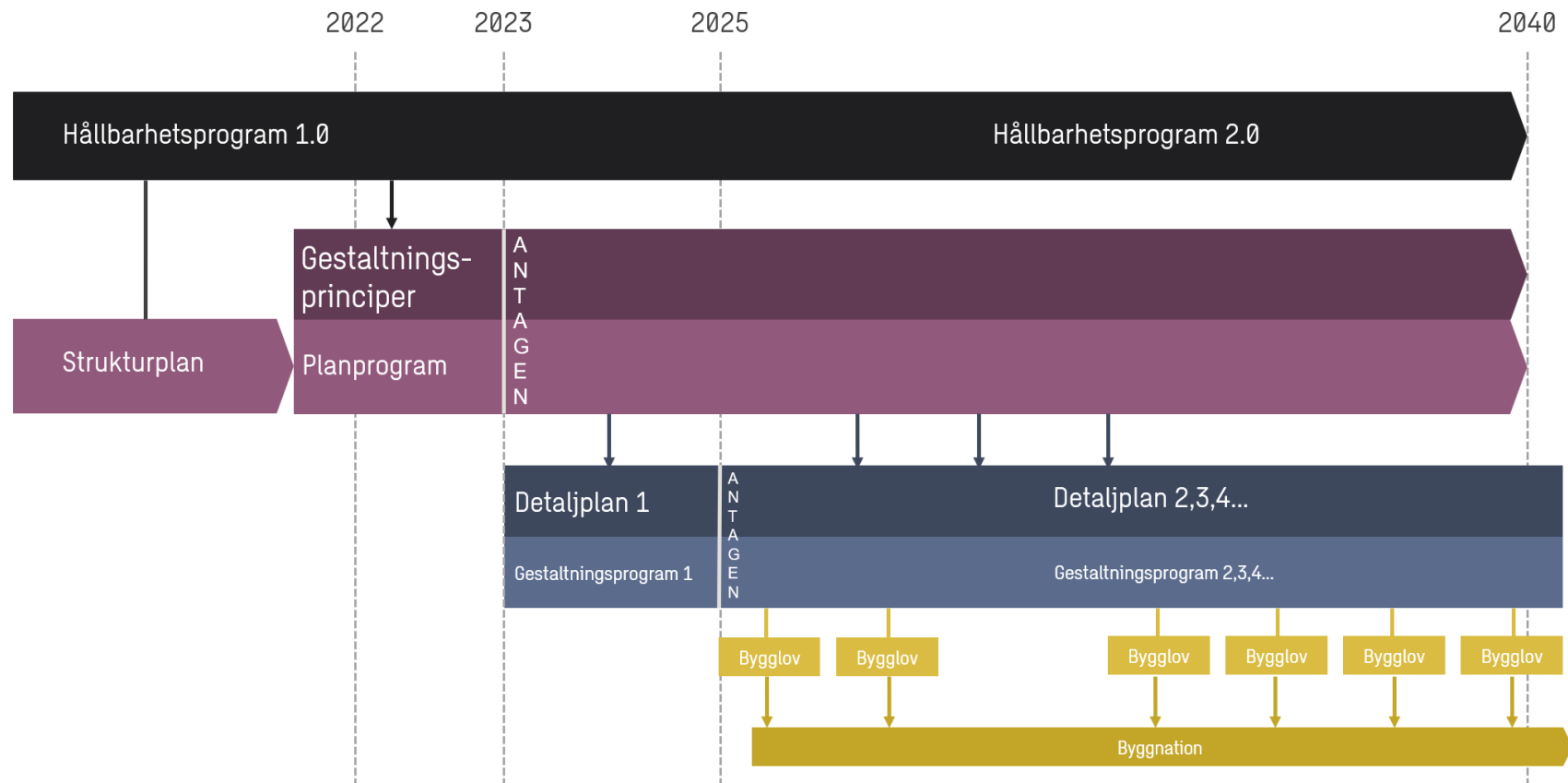
En viktig komponent i processen kring förankring är det gemensamma exploateringsbolaget som ska bildas mellan Trelleborgs kommun, Skanska och Balder. Hållbarhetsprogrammet blir en viktig grund för bolagsbildningen då styrelsen får en gemensam bild av hur målen ska uppfyllas.

9.3 Citylab

I den inledande processen har en eventuell certifiering enligt Citylab diskuterats, men något beslut om detta har inte fattats. Sjöstadens hållbarhetsprogram skulle i så fall hantera de 10 övergripande hållbarhetsmål som Citylab ställt upp. Med största sannolikhet är detta redan uppfyllt men kan komma att behöva redovisas specifikt.

Citylabs 10 övergripande hållbarhetsmål:

1. God hälsa och välbefinnande
2. Jämlikhet, jämställdhet och social sammanhållning
3. Delaktighet och inflytande
4. Trygg och säker livsmiljö
5. Goda försörjningsvillkor
6. Tillgängligt och inkluderande stadsliv
7. Resurshållning
8. Ingen negativ klimatpåverkan
9. Ingen negativ miljöpåverkan
10. Resiliens och flexibilitet

MEDVERKANDE

Arbetsgrupp workshops

Charlotte Lindström, *Processledare, Kuststad 2025, Trelleborgs kommun*
Mårten Olsson, *Tillväxtchef, KLF, Trelleborgs kommun*
Anette Orheim, *PR- och marknadskommunikatör, Kuststad 2025, KLF, Trelleborgs kommun*
Caroline Axelblom, *Projektsekreterare, Kuststad 2025, KLF, Trelleborgs kommun*
Sandra Gustafsson, *Planchef, SBF, Trelleborgs kommun*
Karin Gallardo, *Planarkitekt, SBF, Trelleborgs kommun*
Anders Bramme, *Planarkitekt SBF, Trelleborgs kommun*
Unni Olofsson, *Trafikplanerare, SBF, Trelleborgs kommun*
Johan Pettersson, *Miljöingenjör, SBF, Trelleborgs kommun*
Jan Åke Persson, *Projektledare, TSF, Trelleborgs kommun*
Carl Koinberg-Henriksson, *Projektledare, TSF, Trelleborgs kommun*
Mikael Werner, *Utredningschef, TSF, Trelleborgs kommun*
Jonas Lundström, *Exploateringsingenjör, Mark- och exploateringsavdelningen, Trelleborgs kommun*
Sara Søndergaard, *Säkerhetssamordnare, Säkerhetsenheten, Trelleborgs kommun*
Cathrine Ek, *Kommunekolog, Trelleborgs kommun*
Karin Jeppsson, *Samordnare ANDT och barnkonventionen, Trelleborgs kommun*
Anitha Ljung, *Klimat- och hållbarhetssamordnare, Trelleborgs kommun*
Mirja Ullvig, *Hållbarhetsstrateg, Trelleborgs kommun*
Melinda Frigyesi Almström, *Kommunikations- och hållbarhetschef, TEN, Trelleborgs kommun*
Maria Malm Skarin, *Marknads- och försäljningschef, TEN, Trelleborgs kommun*
Micael Bergquist, *Energichef, TEN*
Daniel Fex, *Projektutvecklare, Skanska*
Henrik Fajersson, *OneSkanska Manager*
Emelie Pettersson, *Hållbar Affärsutveckling, Skanska*
Tomas Adilstam, *Skanska Hyresbostäder*
Carin Malmgren Egenmayer, *Verksamhetsutvecklare, NyaHem Skanska*
Peter Nyberg, *Skanska/BoKlok*
Camilla Kerrén, *Affärsutvecklare, Skanska/BoKlok*
Joakim Gralén, *Projektutvecklare, Balder*
Camilla Holtén, *Hållbarhetsansvarig, Balder*

KLF - Kommunledningsförvaltningen
SBF - Samhällsbyggnadsförvaltningen
TSF - Teknisk Serviceförvaltningen
TEN - Trelleborgs Energi AB

Styrgrupp

Charlotte Lindström, *Processledare, Kuststad 2025, Trelleborgs kommun*

Mårten Olsson, *Tillväxtchef, KLF, Trelleborgs kommun*

Henrik Fajersson, *OneSkanska Manager, Skanska*

Daniel Fex, *Projektutvecklare, Skanska*

Joakim Gralén, *Projektutvecklare, Balder*

Caroline Axelblom, *Projektsekreterare, Kuststad 2025, KLF, Trelleborgs kommun*

Stöd styrgrupp

Gunilla Wembe, *Sweco*

Konsulter

Gunilla Wembe, *Sweco*

Madeleine Nobis, *Sweco*

Ella Kadefors, *Sweco*

Ulrica W Johansson, *Sweco*

Grafisk form och layout

Ella Kadefors, *Sweco*